Occitan Occitanie

REVISCÒL de la lenga sègle 19

Al sègle 19, filològues, istorians, saberuts locals mòstran un interès nòu per la lenga d'òc, publican diccionaris, tornan metre a l'onor las òbras dels trobadors e s'atristan de las consequéncias de la crosada contra los Albigeses. Lo reviscòl concernís lo país d'Òc dins tot son ample, totas las classas socialas e totas las familhas de pensada. Aqueste reviscòl ten una vertadièra sòla populara.

Ercules BIRAT

(Narbona, 30 de julh de 1796 –4 de mai de 1872)

Aprèp mila mestièrs, lo « cançonièr narbonés » se descobrís en 1848 una vocacion de poèta satiric. Jol Segond Empèri, sas poesias ridiculizan sos conciutadans. Gausís del temps de sa vida d'una celebritat populara. Recampa sas composicions dins dos volumes que pareisson en 1860 jol titol *Poésies narbonnaises en français ou en patois...*

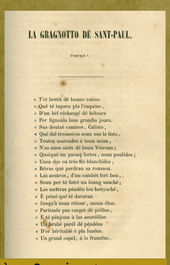
LA GRAGNOTTO DÉ SANT-PAUL.

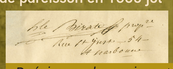

Poésies narbonnaises, tòme 2 e signatura autografa d'E. Birat (A. D. Aude, N° 796-797)

Son òbra es una font per qual s'interèssa als biaisses de viure en país narbonés e a la vida politica de la vila. Es l'autor del *Sermon du père Bourras*, considerat coma l'aujòl del sermon del curat de Cucunhan, raconte que n'existisson maitas versions (Blanchot de Brenas, Aquiles Mir, Romanilha e, en francés, Alphonse Daudet).

Domenge DAVEAU

(Carcassona, 10 de genièr de 1804-Tolosa, 4 d'abril de 1870)

LÉ PASSACHÉ
DE
LA MAR ROUJO.

Per Daveau, coiffur.

Imprimerie de C. Rabau,

Lé passaché de la Mar Roujo, 1840 (A. D. Aude, N° 1517/6)

Domenge Daveau coneis, tal Jansemin, lo perruquièr d'Agen, una cèrta renommada coma poèta-cofaire. Posa son inspiracion dins las gents e la lenga del pòble que se tornava trapar dins son òbra. Son *Pouemo en l'hounou de l'inauguraciu de la statuo de P.P. Riquet a Bezièrs* (1839) reçaupèt una recompensa de la Societat arqueologica de Besièrs. Gaston Jordana trobava sa reputacion surfaita mas Renat Nèlli lo considerava coma un paire del Felibritge audenc.

August GALTIÈR

(Castèlnau d'Arri, 21 de març de 1807 -Sant-Martin-Lalanda, 30 de setembre de 1886)

D'un mitan social aisat, August Galtièr deu acorchir sos estudis per ajudar son paire dins la gestion de sos bens fonsièrs. Sant-simonian afogat, compausa en 1832 la cançon *La San-Simounieno* que lo rend celèbre dins tot Lengadòc. Fonda en novembre de 1842, amb Antòni Metge, pòrta-paraula dels sant-simonians de Castèlnau d'Arri, un setmanièr *L'Abeille* que balha novèlas en francés mas fa una plaça bèla a l'occitan (cançons, contes, poesias, fulheton).

NOÉMI,
Poëmo tirat de la Bible.

Castelnaudary,

Noémi, 1840 (A. D. Aude, N° 518)

Peire-Maria REVÈL

(Montreal-d'Aude, 6 de mai de 1802 -Vilamanha, 12 de novembre de 1890)

RECRÉATIOUS
DE
MOUSSU L'RITOU
ET DE LAS BRABOS GENS;
Per Mr. P. Revel.

TOULOUSE,

Recréatious de Moussu l'Ritou, amb lo retrait de P.-M. Revel, 1845 (A. D. Aude, N° 562)

Peire-Maria Revèl es lo rector de Vilamanha fins a sa mòrt en 1890. La part mai granda de son òbra, en quasi-totalitat d'expression occitana, s'edita en 1845 a Tolosa jol titol *Récreatious de Moussu l'Ritou* e de los brabos gens. Aqueste recuèlh conten faulas, racontes autobiografics e fòrça poemòts. *Un passa-temps*, recuèlh publicat en 1875 a Castèlnau d'Arri, li val l'admiracion dels felibres audencs e un diplòma de felibre signat per Mistral.

ieo institut d'estudis occitans

AUDE LE DÉPARTEMENT